

BEROEPS- BELANGEN

NADERE VOORZIENINGEN INZAKE DE TANDHEELKUNDE

ONTWERP VAN WET.

N° 2.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is dat zij die zijn toegelaten geweest tot het afleggen van het practisch examen, bedoeld in de wet van 18 Mei 1929 (*Staatsblad* N°. 257), doch niet aan dat examen hebben deelgenomen of daarvoor niet zijn geslaagd, nog éénmaal in de gelegenheid worden gesteld om van hun practische bekwaamheid te doen blijken, alsmede dat de bevoegdheid van de tandheelkundigen nader wordt omschreven;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

1. Zij, die zijn toegelaten geweest tot het afleggen van het practisch examen, bedoeld in de wet van 18 Mei 1929 (*Staatsblad* N°. 257), doch niet aan dat examen hebben deelgenomen of daarvoor niet zijn geslaagd, worden nog éénmaal in de gelegenheid gesteld om door een examen van hun practische bekwaamheid tot uitoefening van de bevoegdheid van den tandheelkundige te doen blijken.

2. Zij, die van deze gelegenheid gebruik wenschen te maken, zenden binnen twee maanden na den dag, met ingang waarvan deze wet in werking treedt, een daartoe strekkend verzoek aan Onzen Minister, met de uitvoering dezer wet belast, met overlegging zoo mogelijk van het bewijs, dat zij zijn toegelaten geweest tot het eerstbedoeld examen.

3. Zij, die het in het vorig lid bedoeld verzoek hebben ingezonden en van wie ten genoeg van Onzen voornoemden Minister is aangetoond, dat zij tot het eerstbedoeld examen zijn toegelaten geweest, worden tot het afleggen van het in de tweede plaats bedoeld examen toegelaten, nadat zij hebben deelgenomen aan een vooronderzoek.

Artikel 2.

1. Onze voornoemde Minister stelt de noodige regelingen vast voor het vooronderzoek en het examen, bedoeld in het derde lid van het vorig artikel, en wijst de personen aan, die het vooronderzoek leiden en die het examen afnemen.

2. In de in het vorig lid bedoelde regelingen wordt het navolgende in acht genomen:

a. het examen wordt afgenomen door één commissie voor alle candidaten;

b. bij den uitslag van het examen wordt tevens rekening gehouden met de bij het vooronderzoek betoonde bekwaamheid.

Artikel 3.

1. Zij, die het in het vorig artikel bedoeld examen met goed gevolg hebben afgelegd, ontvangen een diploma, waarvan het model wordt vastgesteld door Onzen voornoemden Minister.

2. Op hen, die in het bezit zijn van het in het vorig lid bedoeld diploma, zijn van toepassing de wettelijke bepalingen, die gelden voor hen, wier bewijzen van vestiging andermaal zijn gevisceerd, ingevolge de wet van 30 December 1926 (*Staatsblad* N°. 454). Voor de toepassing van het laatste lid van het Eenig artikel van genoemde wet wordt dit diploma gelijkgesteld met het ten tweede male gevisceerde bewijs van vestiging.

Artikel 4.

1. Zij, die den titel van „Tandheelkundige” mogen voeren, zijn uitsluitend bevoegd:

a. tot de toepassing van de tandprothese;

b. tot het doen van tandextracties;

c. tot het maken van tandvullingen en het verrichten van andere plaatselijke behandelingen der tanden, strekkende tot hun behoud.

2. Het is nu niet geoorloofd personen beneden den leeftijd van zestien jaar te behandelen.

Artikel 5.

In artikel 16 van de wet van 2 Juli 1928 (*Staatsblad* N°. 222) worden de navolgende wijzigingen aangebracht.

a. De woorden „Een tandheelkundige, als bedoeld in de wet van 30 December 1926 (*Staatsblad* N°. 454), die” worden vervangen door: Hij, die den titel van „Tandheelkundige” mag voeren, en die.

b. De woorden „toepassing van de volledige tandprothese” worden vier maal vervangen door: uitoefening van zijn bevoegdheid.

c. De woorden „de bevoegdheid de volledige tandprothese toe te passen” worden twee maal vervangen door: zijn bevoegdheid.

d. De woorden „de volledige tandprothese toegepast” worden twee maal vervangen door: die bevoegdheid uitoefent.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken,

MEMORIE VAN TOELICHTING.

N°. 3.

In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer betreffende de begrooting van zijn Departement voor 1938 heeft de ondergeteekende zijn voornemen te kennen gegeven om te trachten de quaestie der tandtechnici nog in den loop van dit zittingsjaar tot een bevredigende oplossing te brengen. In de gedachtenwisseling, welke bij de mondelinge behandeling der begrooting over dit punt plaats vond, zijn verscheidene argumenten vóór en tegen een hernieuwde behandeling der quaestie aangevoerd. De ondergeteekende heeft toen zijn voorloopigen indruk aldus samengevat, dat de bedoeling van den wetgever ten opzichte van deze materie destijds niet is verwerkelijkt en dat aan deze zaak in ieder geval een definitief einde zou moeten komen. De uiteindelijke overweging heeft dezen indruk versterkt en heeft den ondergeteekende geleid tot de overtuiging, dat uit een oogpunt van billijkheid aan bepaalde groepen van tandtechnici, die niet de bevoegdheid hebben om de volledige tandprothese uit te oefenen, alsnog een kans moet worden gegeven om die bevoegdheid te verwerven.

De voorgeschiedenis van de quaestie der tandtechnici moge, in haar vollen omvang, hier blijven rusten; laatstelijk is zij bondig samengevat in het op 18 Maart 1937 vastgesteld verslag van de Commissie uit de Tweede Kamer, welke rapporteerde over eenige adressen van bij deze quaestie belanghebbenden (*Gedrukte Stukken, Tweede Kamer, Zitting 1936—1937 — 282 — n°. 2*).

De wetgever heeft in 1929 aan al degenen, die vóór 10 Juni 1913 de volledige tandprothese als beroep toepasten zonder de bevoegdheid tot uitoefening der tandheelkunst te hebben verkregen, en die niet later bevoegd waren verklaard tot het uitoefenen der prothese, een kans willen geven om alsnog van hun bekwaamheid hiertoe te doen blijken. Te dien einde is een practisch examen ingesteld en afgenomen, waarbij de beslissing werd gelegd in handen van verschillende examencommissies, samengesteld uit examinatoren, die de examinandi uitsluitend moesten en konden beoordeelen naar hun op het examen gebleken (on)geschiktheid. Tegen de wijze, waarop dit middel om tot het doel te geraken, is toegepast, d. w. z. waarop is geëxamineerd, zijn naar het oordeel van den ondergeteekende zeker niet zoodanige bedenkingen aan te voeren, dat men op dien grond zou kunnen of mogen besluiten tot een revisie. Het gekozen middel zelf, meer bepaaldelijk de opzet van het examen, schijnt hem evenwel niet zoo deugdelijk te zijn geweest als uit een oogpunt van de door den wetgever beoogde doeltreffendheid noodig ware geweest. Een uitvoerig en gedocumenteerd ambtelijk rapport over het examen geeft den stelling indruk, dat in het bijzonder drie factoren de doelmatigheid hebben verijdeld; ten eerste het feit, dat het examen is afgenomen uitsluitend door personen, die met de opleiding van de examinandi niet te maken hadden gehad en geheel vreemd tegenover hen stonden; in de tweede plaats de omstandigheid, dat aan het examenmoment de alléénbeslissende rol werd toegekend, hetgeen voor vele betrokkenen, die op ouderen leeftijd werden gesteld voor een beslissing over hun levensbestaan, het examen tot een beproeving onder abnormale omstandigheden maakte; ten slotte de instelling van meer dan één examencommissie (in strijd met de bewoording van artikel 1, lid 3, der wet van 1929), hetgeen, gelet op den uitzonderlijken aard van het examen, tot onbillijkheden en ongewenschte toestanden moest leiden.

Een en ander leidt tot de conclusie, dat de organisatie van het examen in 1930 niet aan de bedoeling van den wetgever van 1929 recht heeft gedaan, en wijst bovendien den weg aan, langs welken redres mogelijk is.

Het wetsontwerp bedoelt dit redres mogelijk te maken voor degenen, die tot het examen in 1930 zijn toegelaten en daarvoor niet zijn geslaagd, zonder onderscheid. De vraag, wie al dan niet vóór 10 Juni 1913 de volledige tandprothese als beroep toepasten, is bij de uitvoering der wet van 1929 opgelost, zoodat zij thans buiten beschouwing wordt gelaten.

Het deelnemen aan een vooronderzoek wordt gesteld als voorwaarde voor het afleggen van het examen, opdat de betrokkenen in de gelegenheid zijn zich daarvoor behoorlijk voor te bereiden.

De organisatie van dat vooronderzoek is aldus gedacht, dat in enkele plaatsen des lands eenige malen aan de examinandi gelegenheid wordt gegeven om werkzaam te zijn onder leiding en toezicht van één of meer

door den Minister aan te wijzen, tandartsen, die zich omtrent de praktische bekwaamheid dan reeds een voorloopig oordeel kunnen vormen. Daardoor zal het tevens mogelijk worden gemaakt, dat de beslissing niet alléén afhankelijk is van de prestaties op het examen.

Dit laatste wordt in het ontwerp uitdrukkelijk gestipuleerd als een voorwaarde, welke dient te worden in acht genomen bij de voor het vooronderzoek en het examen vast te stellen regelingen. Hierbij zal bovendien slechts één examencommissie voor alle kandidaten mogen worden ingesteld. Het ligt voorts in de bedoeling, dat zooveel mogelijk degenen, die het vooronderzoek leiden, eveneens deelnemen aan het afnemen van het examen; de commissie zal dan worden aangevuld met enkele andere leden. Het ligt in het voornemen van den ondergeteekende, te bevorderen, dat het examen zoo spoedig mogelijk plaats vindt, zoodat de noodzakelijke uiteindelijke afwikkeling van deze quaestie binnenkort haar beslag krijgt.

Met een regeling in den aangegeven geest zijn volgens den ondergeteekende de belangrijkste voorwaarden vervuld om met vermindering van de factoren, welke in 1929 en 1930 een doelmatige en billijke verwerkelijking van de bedoeling des wetgevers hebben tegengewerkt, een spoedige bevredigende oplossing te waarborgen. De overige bepalingen in het ontwerp, welke op het vooronderzoek en het examen betrekking hebben, behoeven geen nadere toelichting.

De ondergeteekende heeft van deze gelegenheid tevens gebruik gemaakt om te trachten, nog een andere moeilijkheid, welke zich op dit gebied voordoet, tot oplossing te brengen. Het betreft hier de bevoegdheid van de tandheelkundigen. Volgens de bestaande regeling (artikel 10, tweede lid, van de wet van 24 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 117), zooals deze in 1925 is aangevuld) zijn de tandheelkundigen bevoegd tot het toepassen van de volledige tandprothese. Hieronder moet volgens een arrest van den Hoogen Raad van 9 Februari 1920 worden verstaan het verleen van tandheelkundigen raad of bijstand, ten einde zieke of niet meer aanwezige tanden en kiezen te vervangen door kunststanden of kunstgebitten, zoo noodig na het daarvoor geschikt maken van den mond. Op grond van deze interpretatie, waartegen op zich zelf weinig bezwaar kan worden gemaakt, hebben de tandheelkundigen de bevoegdheid om te extraheeren, doch uitsluitend dan, wanneer dit geschiedt om den mond geschikt te maken voor de plaatsing van kunststanden of kunstgebitten. Zij leidt evenwel tot de consequentie, dat de tandheelkundigen niet mogen extraheeren, wanneer dit niet met het doel geschiedt. Deze gevolgtrekking schept bovendien een onhoudbaren toestand, omdat bij een extractie nooit volkomen vaststaat, dat een getrokken tand door een kunstproduct zal worden vervangen. De tandheelkundigen loopen daarom bij elke extractie het gevaar, zich aan wetsovertreding bloot te stellen,

indien zij zich niet laten verleiden om in ieder geval, ook tegen de regelen van de kunst in, tot vervanging over te gaan. Om deze redenen wordt thans voorgesteld om aan de tandheelkundigen, behalve de bevoegdheid tot het toepassen van de tandprothese, de bevoegdheid te geven tot het doen van extracties in alle gevallen, ook in die, welke niet onder het begrip volledige tandprothese, zooals dit door den Hoogen Raad is omschreven, vallen. Hiermede wordt ook aangesloten aan de practijk, zooals deze zich ondanks het arrest van den Hoogen Raad heeft ontwikkeld.

Een gelijksoortige quaestie doet zich voorts voor ten aanzien van de zg. conserveerende tandheelkunde. Deze is tevens in het examen van 1930 betrokken geweest, zoodat degenen, die toen zijn geslaagd, zich gerechtigd hebben geacht om ook op dit gebied in hun praktijk werkzaam te zijn. Het is daarom consequent om in de thans voorgestelde bepaling, waarin de bevoegdheid van de tandheelkundigen limitatief wordt omschreven, de conserveerende tandheelkunde te vermelden, voor zoover zij bestaat uit plaatselijke behandeling van tanden.

De ondergeteekende heeft echter gemeend aan deze wettelijk veruimde bevoegdheid een beperking te moeten toevoegen. Het komt hem niet wenschelijk voor, dat op dit gebied de tandheelkundigen hun practijk ook uitstrekken tot het nog niet geheel gevormde gebit. Daarom wordt voorgesteld hun bevoegdheid te limiteeren tot de behandeling van personen van zestien jaar en ouder.

Voorts blijft, zooals uit de redactie der bepaling blijkt, de uitoefening der orthodontie, d. w. z. de behandeling van de anomalieën van den stand der tanden, in haar geheel aan de tandheelkundigen ontzegd.

Ten slotte worden de noodige wijzigingen voorgesteld van artikel 16 der wet van 2 Juli 1928 (*Staatsblad* n°. 222), ten einde dit artikel in overeenstemming te brengen met de nieuwe bevoegdheidsbepaling.

Dit wetsontwerp is tot stand gekomen na een veelzijdig overleg, waarbij den ondergeteekende is gebleken, dat door de organisaties van de het meest bij deze zaak betrokkenen, te weten de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der tandheelkunde, de Nederlandsche Vereeniging van Tandheelkundigen en de Vereeniging van Tandtechnici, met den inhoud van het ontwerp in hoofdzaken wordt ingestemd. Voor zoover dat niet het geval is, zal de totstandkoming der voorgestelde regeling zonder tegenkanting worden aanvaard en zal eventueel bij de uitvoering medewerking worden verleend.

Volledigheidshalve zij nog opgemerkt, dat de categorie der tandheelkundigen binnen afzienbaren tijd niet meer zal bestaan. Alsdan zal er geen uitzondering meer zijn op hetgeen voor den ondergeteekende in beginsel de eenige juiste toestand is, namelijk, dat de uitoefening der tandheelkunst het uitsluitend domein is van artsen en tandartsen.

Indien dit ontwerp tot wet wordt verheven, zal een betrekkelijk kleine groep van personen, die zich niet ten onrechte in hun levensbestaan ernstig gedupeerd gevoelen, in de gelegenheid worden gesteld dit op regelmatige wijze te herkrijgen. Voorts kan dan tevens met kracht strafrechtelijk worden opgetreden tegen de zeer vele zich noemende tand-technici, die ongeoorloofde praktijken bedrijven, en die bij de thans bestaande onzekerheid veelal ongestoord hun gang gaan. De volksgezondheid zal dientengevolge zijn gebaat.

De Minister van Sociale Zaken,
C. P. M. ROMME.